

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

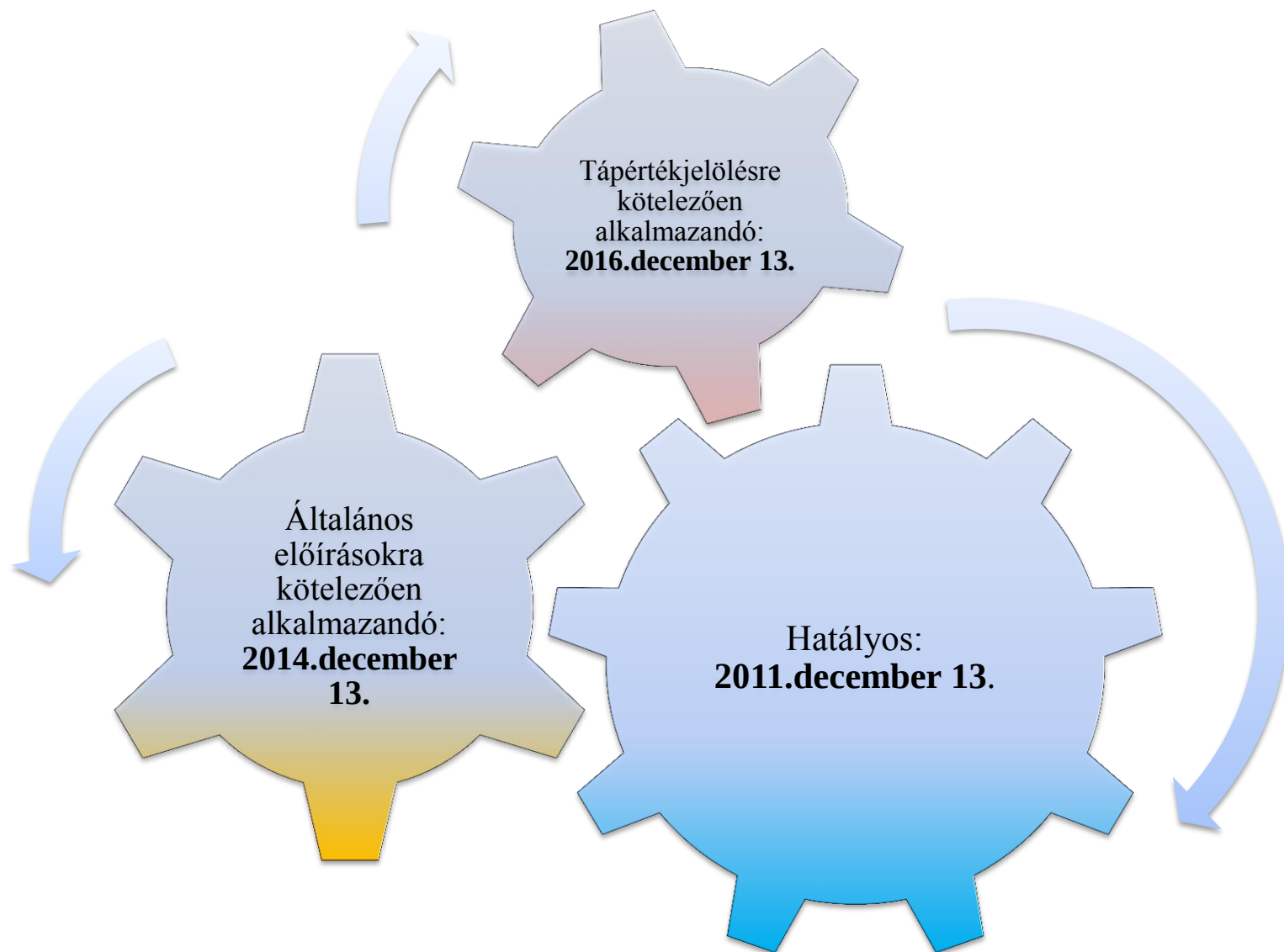
Alkoholos italok jelölése

Dull Péter

*Földművelésügyi Minisztérium
Élelmiszer-feldolgozási Főosztály*

2016. november 22.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1169/2011/EU RENDELETE a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról

Kötelező elemek

Távértékesítés esetén is!

a) <u>az élelmiszer neve</u>	h) felelős élelmiszer-vállalkozás
b) összetevők	neve és címe
c) allergének (nem előrecsomagoltnál is)	i) származási ország/eredet
d) összetevők mennyisége	helye
e) <u>nettó mennyiség</u>	j) felhasználási útmutató
f) minőségmegőrzési	k) <u>alkoholtartalom 1,2% felett</u>
idő (10%V/V alatt „minőségét	<i>l) Tápértékjelölés (2016. dec.</i>
megőrzi...”)	<i>13-tól) kivétel: a kistermelői és a</i>
g) tárolási, felhasználási	<i>kézműves termékek, a nem</i>
feltételek	<i>előrecsomagolt élelmiszerek,</i>
	<i>alkoholtermékek</i>

Az élelmiszer neve

- „előírt név”: egy élelmiszernek a rá alkalmazandó uniós rendelkezésekben előírt neve, vagy ilyen uniós rendelkezések hiányában, az abban a tagállamban alkalmazandó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezésekben előírt név, amellyel az élelmiszert a végső fogyasztónak vagy vendéglátásnak, illetve közétkeztetésnek értékesítik; (rum, szeszes ital, gyümölcspálinka vagy vegyes gyümölcspálinka,.
(Vegyes gyümölcspálinka $\neq$ vegyesgyümölcs-pálinka)
- „szokásos név”: az élelmiszer értékesítésének helye szerinti tagállamban az élelmiszer neveként a fogyasztók által elfogadott név, amely név nem igényel további magyarázatot;
- „leíró név”: az élelmiszerről és szükség szerint annak felhasználásáról leírást adó név, amely kellően világos ahhoz, hogy a fogyasztó megismerhesse annak valódi jellegét, és megkülönböztethesse más termékektől, amelyekkel esetleg össze lehetne téveszteni;
- Az élelmiszer nevét nem helyettesítheti szellemi tulajdonként védett név, márkanev vagy fantázianeve.

Összetevők

- Az összetevők felsorolását megfelelő kifejezés kezdi vagy előzi meg, amely az „összetevők” szóból áll vagy azt tartalmazza. A felsorolásnak tartalmaznia kell az élelmiszer összes összetevőjét, **az élelmiszer előállításakor való felhasználásuk időpontjában mért tömegük szerinti csökkenő sorrendben.**
- **„elsődleges összetevő”**: valamely élelmiszer olyan összetevője vagy összetevői, amelyek az adott élelmiszer több mint 50 %-át teszik ki, vagy amelyet a fogyasztó rendszerint az adott élelmiszer nevével azonosít, és amely esetében legtöbbször mennyiségi jelölés szükséges.

Származási ország/eredet helye

- „Az élelmiszer származási országának vagy eredete helyének feltüntetését biztosítani kell minden olyan esetben, **ha annak hiánya valószínűleg félrevezetné a fogyasztót** az élelmiszer valódi származási országa vagy eredetének helye tekintetében.,,
- Amennyiben feltüntetik az élelmiszer származási országát vagy eredetének helyét, **de az nem egyezik meg elsődleges összetevője/(i) származási országával vagy eredetének helyével, akkor az elsődleges összetevő származási országát vagy eredetének helyét is meg kell adni** vagy „eltérőként kell feltüntetni”.
- Az élelmiszer-vállalkozó nevének és címének a címkén való feltüntetése **nem minősül** származás vagy eredet megjelölésnek.

Tisztességes tájékoztatási gyakorlatok

1169/2011/EU 7. cikk

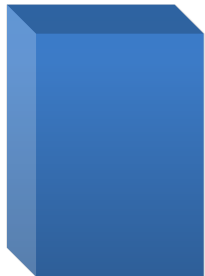
- Az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatás nem lehet megtévesztő, különösen:
- a) az élelmiszer jellemzői és különösen annak jellege, azonossága, tulajdonságai, összetétele, mennyisége, eltarthatósága, származási országa vagy eredetének helye, előállításának vagy termelésének módja tekintetében;
- b) az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik;
- c) annak sugallása révén, hogy az élelmiszer különleges tulajdonságokkal rendelkezik, ha a szóban forgó tulajdonságokkal minden hasonló élelmiszer rendelkezik, különösen bizonyos összetevők és/vagy tápanyagok jelenlétének vagy hiányának kifejezett kiemelésével;
- d) oly módon, hogy a termék megjelenése, a leírás vagy a képi ábrázolások a fogyasztó számára egy bizonyos élelmiszer vagy összetevő jelenlétét sugallják, noha valójában az élelmiszer egyik természetes alkotóelemét vagy szokásosan felhasznált összetevőjét más alkotóelemmel, illetve összetevővel helyettesítették.

Fogalmak

Előre csomagolt élelmiszer: „a végső fogyasztónak vagy a vendéglátóknak, illetve közétkeztetőknek való eljuttatásra szánt olyan egység, ◀ amely az *élelmiszerből és az élelmiszer csomagolásából áll, amelybe az élelmiszert értékesítésre való felkinálás előtt csomagolták be – függetlenül attól, hogy a csomagolás teljes egészében vagy csak részben tartalmazza- e az élelmiszert –, oly módon, hogy a csomagolás tartalmát ne lehessen megváltoztatni a csomagolás felnyitása vagy megváltoztatása nélkül;*”

- **Nem előre csomagolt élelmiszer:**”az értékesítés helyszínén a *fogyasztó kérésére vagy közvetlen értékesítés céljára becsomagolt élelmiszer nem minősül előre csomagolt élelmiszernek;*”

Megjelenítés: Legnagyobb felület meghatározása

Négyszögletes vagy doboz forma (éles határok)
esetén:
egyszerű számítás – az egyik legnagyobb oldal

Hengeres felület, kúp felület (nem éles határok):
teljes felület (*kivéve: teteje, alja, perem, nyak*)

Az önkéntes tájékoztatás feltüntetése nem történhet a kötelező tájékoztatásra rendelkezésre álló hely rovására (37. cikk).

Megjelenítés

- *Látómező: a csomagolás összes olyan felülete, amely egy nézőpontból olvasható;*
- *Fő látómező*

„fő látómező”: az a látómező, amely vásárláskor valószínűsíthetően először kerül a fogyasztó figyelmébe, és amelynek alapján a fogyasztó azonnal azonosítani tudja a terméket jellemzői és tulajdonságai, illetve adott esetben a márkája alapján. Amennyiben egy csomagoláson több azonos főlátómező van, az élelmiszer-vállalkozó által e célra kiválasztott felület minősül fő látómezőnek”

Megjelenítés

- A kötelező adatok csomagoláson vagy az ahhoz rögzített címkén való feltüntetésekor azokat jól olvashatóan és olyan betűméretben kell a csomagolásra vagy a címkére nyomtatni. „x” magasság legalább 1,2 mm. „x” az ábrán 6.
- 80 cm² legnagyobb felület alatt 0,9 mm.

Aromák jelölése

- Aroma vagy természetes aroma
- „természetes” aroma fogalma - 1334/2008/EK rendelet
- „természetazonos” aroma megnevezés már megszűnt!

8.cikk Felelősség

*(6) Az élelmiszer-vállalkozóknak az ellenőrzésük alá tartozó vállalkozásokban biztosítaniuk kell, hogy a **végső fogyasztónak vagy a vendéglátóknak, illetve közétkeztetőknek szánt, nem előrecsomagolt élelmiszerekkel kapcsolatos információkat** ◀ az élelmiszert átvevő gazdasági szereplőnek továbbítsák, hogy **szükség esetén lehetővé váljon az élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatás ismertetése a végső fogyasztóval.***

Tápértékjelölés 1169/2011/EU rendelet szerint

energia	kJ/kcal
zsír	g
amelyből	
- telített zsírsavak	g
- egyszeresen telítetlen zsírsavak	g
- többszörösen telítetlen zsírsavak	g
szénhidrát	g
amelyből	
- cukrok	g
- poliolok	g
- keményítő	g
rost	g
fehérje	g
só	g
vitaminok és ásványi anyagok	a XIII. melléklet A. részének 1. pontjában megadott egységek

ZÁRT LISTA és
sorrend!!!

Ugyanazon
látómező!

kötelező

önkéntes

31.cikk Számítás

(4) A megadott értékeknek az egyes esetek függvényében olyan **átlagértékeknek kell lenniük**, amelyek a következőkön alapulnak:

- a) az élelmiszer előállítója által végzett **vizsgálatok**;
- b) a felhasznált összetevők ismert vagy tényleges átlagértékeiből végzett **számítások**; vagy
- c) **Általánosan meghatározott és elfogadott adatokból** kiinduló számítások.

A tápérték jelölés ismételése

Célja:

A fogyasztók az élelmiszer megvásárlásakor könnyen láthassák a tápanyag-összetételre vonatkozó legfontosabb információkat.

(fő látómező)

Rendelet 30.cikk

A Rendelet lehetőséget ad arra, hogy az előrecsomagolt élelmiszerek esetében a tápérték jelölést meg lehessen ismételni

Tápérték jelölés ismételése

a) az energiatartalom (kJ és kcal);

vagy

b) az energiatartalom (kJ és kcal),
a zsír- és telítettsírsav-tartalom (g),
cukortartalom (g),
a sótartalom (g).

Adagra/ fogyasztási egységre vonatkozó információ

Adagra és /vagy fogyasztási egységre vonatkozóan is fel lehet tüntetni a tápérték adatokat

- A csomagoláson fel kell tüntetni a benne lévő adagok/fogyasztási egységek számát,
- az adagot / fogyasztási egységet mennyiségileg meg kell határozni és azt a tápérték jelölés közelében kell elhelyezni
- az egy adag/fogyasztási egység mennyiségére vonatkozó információt elegendő egy helyen feltüntetni.

Tápérték ismétlésére vonatkozó lehetőségek

1.

Energia
1260kJ 300 kcal/ 100g

2.

Energia
1260kJ 300 kcal/ 100g
1449kJ 345 kcal 100g

3.

Energia	Zsír	Telített zsírsav	Cukor	Só
1260kJ 300 kcal/ 100g	9,8g/ 100g	2,6g/ 100g	5,3g/ 100g	1,2g/ 100g

4.

Energia	Zsír	Telített zsírsav	Cukor	Só
1260kJ 300 kcal/ 100g	11,3 g/ 100g	3g/ 100g	6,1g/ 100g	1,4g/ 100g
1449kJ 345 kcal 100g				

5.

Energia	Zsír	Telített zsírsav	Cukor	Só
1260kJ 300 kcal/ 100g	9,8g/ 100g	2,6g/ 100g	5,3g/ 100g	1,2g/ 100g
1449kJ 345 kcal 100g	11,3g 100g	3g 100g	6,1g 100g	1,4g 100g

Kivételek. 1169/2011/EU rendelet

V. melléklet

A KÖTELEZŐ TÁPÉRTÉKJELÖLÉS ALÓL MENTESÜLŐ ÉLELMISZEREK

1. Feldolgozatlan termékek, amelyek egyetlen összetevőből vagy összetevőcsoportból állnak;
2. feldolgozott termékek, amelyeken feldolgozásként kizárólag érlelést végeztek, és amelyek egyetlen összetevőből vagy összetevőcsoportból állnak;
3. élelmiszer-adalékanyagok;
4. technológiai segédanyagok;
5. élelmiszerenzimek;
6. olyan csomagolásban vagy tárolóedényben található élelmiszerek, amelyek legnagyobb felülete 25 cm²-nél kisebb;
7. a végső fogyasztóhoz vagy a végső fogyasztót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi létesítményekbe közvetlenül a gyártó által, kis mennyiségben szállított élelmiszer, ideértve a kézműves élelmiszereket is.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

FM Élelmiszer-feldolgozási
Főosztály

tel: +36 1 795 3979

e-mail: _efef@fm.gov.hu

<http://elelmiszerlanc.kormany.hu>

